

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
ГжЗ 268/17
22.12.2017. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Драгане Маринковић, председника већа, Драгане Миросављевић и Веселинке Милошевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., улица ... број ..., кога заступа пуномоћник Илија Гостовић, адвокат из Новог Сада, улица Браће Рибникар број 8, против тужених Новинско-издавачког друштва “Курир – инфо” д.о.о. Београд, улица Влајковићева број 8, кога заступа пуномоћник Бранислав Глогоњац, адвокат из Београда, улица Сарајевска број 2а и ББ из ..., улица ... број ..., кога заступа пуномоћник Игор Исаиловић, адвокат из Београда, улица Балканска број 16, ради накнаде штете, одлучујући о жалбама парничних странака изјављеним против пресуде Вишег суда у Београду ПЗ 259/13 од 12.06.2017. године, у седници одржаној 22.12.2017. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ као неосноване жалбе тужиоца и тужених и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Вишег суда у Београду ПЗ 259/13 од 12.06.2017. године.

ОДБИЈАЈУ СЕ захтеви тужиоца и туженог Новинско издавачког друштва “Курир – инфо” д.о.о. Београд за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду ПЗ 259/13 од 12.06.2017. године ставом првим изреке делимично је усвојен тужбени захтев и обавезани су тужени да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због повреде части и угледа солидарно исплате износ од 80.000,00 динара, са законском затезном каматом од 12.06.2017. године до исплате. Другим ставом изреке делимично је одбијен, као неоснован тужбени захтев којим је тражено да се обавезу тужени да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због повреде части и

угледа солидарно исплате износ од још 920.000,00 динара преко досуђеног износа од 80.000,00 динара, а до траженог износа од 1.000.000,00 динара, са законском затезном каматом на тај износ од 12.06.2017. године до исплате. Трећим ставом изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев којим је тражено да се обавезу тужени да ову пресуду објаве без икаквог коментара и одлагања, а најкасније у другом наредном броју дневне штампе од правоснажности исте. Четвртим ставом изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев којим је тражено да се обавезу тужени да новинске чланке и текстове у којима се помиње лично име тужиоца, а који чланци су објављени .... године под насловом: "...", "... уклоне са званичног интернет сајта: www.kurir-info.rs. Петим ставом изреке обавезани су тужени да тужиоцу накнаде трошкове парничног поступка у износу од 189.900,00 динара. Шестим ставом изреке одбијен је као неоснован захтев тужиоца да му тужени накнаде трошкове парничног поступка на име трошкова превоза у износу од 104.000,00 динара.

Благовременом жалбом тужилац је побијао наведену пресуду у делу којим је одбијен тужбени захтев, као и одлуку о трошковима поступка, због погрешне примене материјалног права.

Благовременом жалбом тужени Новинско издавачко друштво "Курир – инфо" д.о.о. Београд је побијао први и пети став изреке наведене пресуде из свих законских разлога.

Благовременом жалбом тужени ББ је побијао први и пети став изреке наведене пресуде из свих законских разлога.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 386 ЗПП ("Службени гласник РС" број 72/11 са каснијим изменама и допунама), Апелациони суд је нашао да су жалбе парничних странака неосноване.

Првостепени суд при доношењу побијане пресуде није учинио неку од битних повреда одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 ЗПП на које овај суд, као другостепени, пази по службеној дужности, а неосновано се жалбама тужених указује на битну повреду поступка из тачке 12 ове законске одредбе. Изрека побијане пресуде је јасна и разумљива, није противречна изнетим разлозима о битним чињеницама, који су јасни, потпуни, међусобно сагласни и непротивречни садржини изведених доказа, те се њена законитост и правилност могу испитати.

Оценом изведених доказа првостепени суд је утврдио да је у дневном листу Курир од .... године објављен текст који носи наслов "...", као и да је у дневном листу "Курир" од .... године објављен текст који носи наслов "...". Тужени НИД "Курир инфо" д.о.о. Београд је оснивач дневног листа "Курир", а у време објављивања спорних текстова тужени ББ је био главни и одговорни уредник дневног листа "Курир". Из садржине извода са интернет сајта www.kurir-info.rs од ... године утврђено је да је у инпресуму тог јавног гласила наведено да је оснивач "Курир инфо" д.о.о. Београд, а да је одговорни уредник дигиталног издања ВВ, а уредник рубрике вести ГГ. Решењем Градске управе Града Нови Сад, Секретаријата за општу управу од 23.03.1998. године одобрена је промена личног имена "АА1" на "АА" с тим да се наведена промена има унети у одговарајућу рубрику матичне књиге рођених која се води за место ... У

штампаном и интернет издању дневног листа “Курир” од ... године, под претходно наведеним насловом, са наднасловом “Рани радови – ... УКП учествовао у рекетирању”, “Ухваћени: За новац нудили бизнисменима заштиту од правих и лажних полицијских истрага” наводи се поред осталог, да је тужилац власник предузећа “...” и “...”, да је тужилац избегао плаћање пореза и царине за робу у вредности од 300.000 тадашњих немачких марака за 1998. годину, да су његова предузећа требала да буду предмет контроле инспектора за привредни криминал ПУ Нови Сад, те да је преко посредника нудио, односно био спреман да да тражени износ од 15.000 тадашњих немачких марака за полицијске инспекторе ВВ, ГГ и ДД, како би избегао истрагу усмерену на пословање његових фирми “...” и “...”, те да је наводно инсистирао да тај “сведок пријаве” узме новац из разлога што му је ВВ дао рок до поноћи да скупи паре, јер ВВ и ГГ неће више да чекају са уласком и контролом његових фирми. Централна личност спорног чланка од .... године је ГГ, који је тада био ... Управе криминалистичке полиције, али се у тексту помиње и тужилац као један од тројице привредника, за које се у тексту наводи да је од њих ГГ тражио мито. Цео текст је пренет у форми изјаве сведока, као лица која је поднело кривичну пријаву против полицијских службеника због примања мита, а које је и само имало одређену улогу и посредовало у контактима између полицијских службеника и привредника, док су одређени делови кривичне пријаве објављени и као фотографија уз текст, при чему наведена кривична пријава датира од 12.09.2002. године, односно односи се на догађај из 1998. године. Са друге стране, тужилац је тврдио да Предузетничка радња “...” није незаконито пословала, док је Привредно друштво “...” у власништву његове ..., такође пословало у складу са законом, те да никада није давао нити нудио новац како би избегао неки поступак. Тужилац је тврдио да се два пута састајао са инспектором ВВ, након што му је исти тражио новац, али је тужилац цео случај одмах пријавио полицији, због чега су ВВ и посредник ЂЂ процесуирани. Осим тога, из исказа туженог ББ, који је у време објављивања спорних информација био главни и одговорни уредник дневних новина “Курир”, произилази да је спорни текст објављен због личног интереса ЕЕ ... “Курира”, те да је кривична пријава на основу које је написан текст донета од стране лично ЕЕ, при чему је тужени ББ, као одговорни уредник указивао на чињеницу, да се само на основу кривичне пријаве не може објавити текст, јер пријаву може поднети свако, против било ког лица за било које кривично дело, али је текст ипак објављен.

По налажењу првостепеног суда, а имајући у виду претходно наведену садржину означених текстова, део објављених информација представљају неистините и недозвољене информације о тужиоцу, подобне да повреде његову част и углед, јер се тужилац приказује у негативном контексту, као учесник догађаја у вези са давањем и примањем мита од стране групе полицијских службеника, која је нудила бизнисменима заштиту од правих или лажних полицијских истрага и тиме се означава као извршилац кривичног дела давања мита, чиме је повређена и презумпција невиности тужиоца. Првостепени суд је имао у виду да је централна личност спорног чланка, заменик начелника Управе криминалистичке полиције, али се у тексту помиње и тужилац као један од тројице привредника, за које се у тексту наводи да је од њих ГГ тражио мито, па имајући у виду да истовремено са постојањем основане сумње, да је неко лице извршило кривично дело примања мита, постоји основана сумња да је друго лице извршило кривично дело давања мита, то су тужени приликом извештавања о полицијским службеницима, морали на начин примерен околностима проверити чињеничну основу информација које су намеравали да објаве, те водити рачуна о

могућности да се информације објаве без повреде части и угледа трећих лица или уз мању повреду. Осим тога, кривична пријава која је предмет текста и чије су делове, који садрже спорне информације, тужени објавили у форми изјаве “сведока”, те одређене делове објавили и као фотографију уз текст, при чему наведена кривична пријава датира од 12.09.2002. године и односи се на догађаје из 1998. године, а спорни текст је објављен ... године, то произилази да новинари и одговорни уредник нису показали дужну новинарску пажњу, да провере, шта је било са наведеном кривичном пријавом по протеклу толико времена, да ли је по њој поступано и какав је исход тог поступка, односно да ли су лица против којих је поднета кривична пријава и која се у њој помињу, а међу њима и тужилац, процесуирана. По налажењу првостепеног суда, кривична пријава не представља документ надлежног органа, да би информације изнете у њој могле бити узете као истините и искључити одговорност тужених, посебно имајући у виду наведени протек времена, тежину оптужби које су изнете у кривичној пријави, те чињеницу да је лице које је поднело пријаву и само било учесник дешавања због којих је поднета кривична пријава, па су новинари и одговорни уредник туженог у конкретном случају били дужни да поступају са дужном новинарском пажњом. Осим тога новинар и одговорни уредник су могли повером код Агенције за привредне регистре да утврде да тужилац није власник Привредног друштва “...” д.о.о. ..., да је наведено друштво основано .... године, при чему се у тексту помиње аболитирање за радње преузете у периоду од 1994. до 1997. године, те да провером код надлежних служби утврде, да су 2002. и 2004. године обустављени прекршајни поступци који су вођени против тужиоца као власника и његове Предузетничке радње СЗР “...” ... По налажењу првостепеног суда слобода јавног информисања не може се остваривати супротно стандарду новинарске пажње и етике на штету лица, стварањем погрешног утиска у јавности о његовој личности, при чему је у конкретном случају постојао интерес јавности да буде информисана о незаконитим радњама у полицији, што не ослобађа новинара и одговорног уредника од проверавања истинитости објављених информација, при чему се мора водити рачуна да се тај интерес може остварити другачијим објављивањем информације без повреде части и угледа или уз мању повреду. Осим тога, ценећи исказ туженог ББ, који је у време објављивања спорних информација био главни и одговорни уредник дневних новина “Курир” произилази да је спорни текст објављен због личног интереса ЕЕ ... “Курира”, а не због великог интереса јавности за рад полиције, што по налажењу првостепеног суда говори да се не ради о примереном средству ради остваривања легитимних интереса и циљева, па како је тужени ББ, као одговорни уредник само указивао, да се на основу кривичне пријаве не може објавити такав текст, али је текст ипак објавио, то постоји и његова одговорност поред оснивача гласила. Полазећи од наведеног, а применом правила из члана 200 Закона о облигационим односима, првостепени суд је закључио да тужилац има право на новчану накнаду нематеријалне штете која представља моралну сатисфакцију због повређеног добра, јер је дошло до личне погођености тужиоца објављивањем спорних информација, при чему је учињен препознатљивим у негативном контексту ширем кругу људи, јер је фотограф и власник предузетничке фото радње у Новом Саду. По налажењу првостепеног суда тужбени захтев којим је тражено да се тужени обавезу да објаве пресуду је неоснован у смислу члана 90 Закона о јавном информисању, с обзиром да првотужени није одговорни уредник већ издавач, а друготужени није у тренутку закључења главне расправе имао својство одговорног уредника, нити је био запослен у дневном листу “Курир”. Осим тога, неоснован је и тужбени захтев у делу, да се тужени обавезу да са интернет сајта уклоне спорне

текстове, јер је интернет издање дневног листа “Курир” одвојени медиј у односу на штампано издање, при чему тужени ББ није главни и одговорни уредник интернет издања, нити је био у време објављивања спорних информација, па из тог разлога овај тужени, није пасивно легитимисан ни у односу на захтев за накнаду штете поводом објављивања спорних информација на интернет издању дневног листа.

По налажењу Апелационог суда првостепени суд је правилно и потпуно утврдио чињенично стање, а затим правилно закључио применом материјалног права да су тужени у обавези да тужиоцу накнаде нематеријалну штету због објављивања спорних информација, које по свом садржају представљају неистините и непотпуне информације, а такође и информације којима се повређује претпоставка невиности тужиоца, као субјекта информације.

Одредбом члана 79 Закона о јавном инфомисању ("Сл. гласник РС", бр. 43/2003, 61/2005, 71/2009 и 89/2010 - одлука УС и 41/2011. - одлука УС), који је важио у време објављених инфомација, прописано је да свако лице на које се односи нетачна, непотпуна или друга информација чије је објављивање у складу са овим законом забрањено, као и лице коме није објављена исправка, одговор или друга информација чије објављивање има право да тражи од јавног гласила, у складу са овим законом, а које због њеног објављивања, односно необјављивања трпи штету, има право на накнаду материјалне и нематеријалне штете у складу са општим прописима и одредбама овог закона, независно од других правних средстава која том лицу стоје на располагању. Одредбом члана 80 наведеног закона прописано је да новинар, одговорни уредник и правно лице које је оснивач јавног гласила који су пре објављивања с пажњом примереном околностима могли утврдити неистинитост или непотпуност информације, солидарно одговарају за материјалну и нематеријалну штету проузроковану објављивањем информације. Новинар и одговорни уредник јавног гласила дужни су да пре објављивања информације која садржи податке о одређеном догађају, појави или личности, са пажњом примереном околностима, провере њено порекло, истинитост и потпуност. Новинар и одговорни уредник јавног гласила дужни су да туђе информације, идеје и мишљења пренесу и објаве веродостојно и потпуно, а уколико је информација пренета из другог јавног гласила, уз навођење гласила из којег је информација пренета (члан 3 закона). Одредбом члана 37 закона, прописано је да се у јавном гласилу нико не сме означити учиниоцем каквог кажњивог дела, односно огласити кривим или одговорним пре правноснажне одлуке суда или другог надлежног органа.

Полазећи од наведених материјалноправних одредаба, новинар, одговорни уредник и оснивач јавног гласила могу се ослободити обавезе накнаде штете проузроковане објављивањем информације ако докажу да су са пажњом примереном датим околностима проверили и утврдили порекло добијених информација, њихову истинитост и потпуност у односу на све догађаје и појаве изнете у објављеном тексту.

Правилно је првостепени суд, имајући у виду начин на који су прибављене спорне информације, односно да се ради о тексту који је написан на основу кривичне пријаве која је предата надлежном органу 2002. године, те протек времена до објављеног текста (2013. године) закључио, да су тужени имали могућности, да код надлежних органа провере да ли је и против кога од лица, која се наводе у кривичној

пријави, вођени и окончани неки од одговарајућих поступака, али да то није учињено, те да у конкретном случају није постојало савесно поступање пре објављивања информације. Наиме, супротно жалбеним наводима тужених, првостепени суд је правилно оценио све критеријуме, када се испитује однос правичне равнотеже између права на поштовање права личности и права на слободу информисања, при чему је правилно закључио да су предметни текстови представљали критику рада полиције, те да шира јавност свакако има оправдано интересовање да о томе буде обавештена, али је правилно закључио, имајући у виду наведени протек времена, да у конкретном случају није постојало савесно поступање пре објављивања информација, нарочито имајући у виду исказ туженог ББ, који је у време објављивања спорних информација био главни и одговорни уредник дневног листа. Осим тога, оправдан интерес јавности да буде информисана о одређеној појави представља аргумент, који је увек искључен, ако је повређена претпоставка невиности, као што је овде случај. Такође је правилно првостепени суд закључио, а супротно жалбеним наводима тужених, да и у ситуацији када се објављују туђе информације, у конкретном случају на основу текста кривичне пријаве, постоји обавеза дужне новинарске пажње примерене околностима, односно обавеза да се провери истинитост и потпуност информација које се преносе. Неосновано се жалбом туженог ББ оспорава закључак првостепеног суда о његовој одговорности, јер је као одговорни уредник у конкретном случају одговоран за штету, о чему је првостепени суд правилно закључио и дао јасне и правилне разлоге. Како је предметним информацијама у тексту, у делу који је првостепени суд правилно оценио и означио као неистините и лезионо подобне, те као информације којима се повређује претпоставка невиности, дошло до повреде угледа и части тужиоца, то тужилац има право на накнаду нематеријалне штете као моралне сатисфакције у смислу члана 200 Закона о облигационим односима. Супротно жалбеним наводима тужених, ограничење слободе информисања у конкретном случају је дозвољено, јер је прописано законом у циљу заштите права других, односно угледа и части, као права личности, а висина накнаде је одмерена у мери која је у интересу заштите тужиоца и иста није угрожавајућа за слободу штампе, имајући у виду потребу за одговорним извештавањем.

Имајући у виду претходно изнето, неосновано се жалбом тужиоца оспорава одлука првостепеног суда о висини правичне новчане накнаде у конкретном случају, јер би и по налажењу овог суда досуђивањем већег износа била нарушена равнотежа између права на поштовање права личности и права на слободу информисања, односно досуђивање већег износа би било противно сврси и циљу коме служи та накнада.

Правилна је и одлука првостепеног суда о трошковима поступка, који су тужиоцу правилно одмерени и признати ставом петим побијане пресуде, а како трошкови превоза пуномоћника адвоката из члана 9 Тарифе о наградама и накнадама за рад адвоката, за обављање послова заступања пред судом изван седишта адвокатске канцеларије - нису потребни трошкови у смислу чл. 154 ст. 1 ЗПП, јер је странка могла да ангажује адвоката из седишта суда, то су као неосновани оцењени жалбени наводи тужиоца, којима се побија одлука о трошковима у преосталом делу.

Како се ни осталим жалбеним наводима парничних странака не доводи у сумњу законитост и правилност побијане пресуде, то је овај суд применом члана 390 ЗПП одлучио као у изреци.

Имајући у виду успех странака у другостепеном поступку одбијен је захтев тужиоца и туженог НИД “Курир инфо” д.о.о. за накнаду трошкова другостепеног поступка у смислу члана 165 став 1 ЗПП.

**Председник већа-судија
Драгана Маринковић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић